

JU KULTURNI CENTAR BAR

PROGRAM RADA

I

FINANSIJSKI PLAN

ZA 2023. GODINU

Br.02-041/22-1512
Bar, 19.12.2022. godine

Na osnovu člana 50 Statuta JU Kulturni centar Bar,
Savjet Centra je na svojoj XI sjednici održanoj 22.11.2022.
godine i X elektronskoj sjednici održanoj 19.12.2022. godine
donio sljedeću

ODLUKU

Usvaja se Program rada i finansijski plan JU Kulturni
centar Bar za 2023. godinu

Predsjednica Savjeta

dr Anastazija Miranović

OSNIVANJE

Kulturni centar Bar, pokrenut je nakon Odluke o osnivanju 30. jula 1976. godine, kao radna organizacija od javnog interesa u oblasti kulture. Osnivač je Opština Bar. U sudski registar upisan je 25. marta 1977. godine. Od 15. aprila 1991. godine, na osnovu posebne odluke Osnivača, Centar je poslovaо kao javno preduzeće. Na osnovu čl.43 Statuta Opštine Bar(Sl. list CG opštinski propisi br 37/18.), i čl.13 Odluke o reorganizovanju Javnog preduzeća „Kulturni centar“ Bar u Javnu ustanovu Kulturni centar Bar (Sl. list CG opštinski propisi br 40/21 od 03.12. 2021.) Centar je upisan u CRPS Rješenjem br.8-0005700/21 dana 10.03.2022. godine.

DJELATNOST

JU Kulturni centar Bar je kompleksna institucija kulture u čijem sastavu su sljedeće organizacione jedinice:

- Dom kulture "Vladimir Popović Španac";
- Narodna biblioteka i čitaonica "Ivo Vučković";
- Galerija "Velimir A. Leković" ;
- Zavičajni muzej Bar (Dvorac kralja Nikole, Stari grad, Stara maslina, Creative Hub);
- Zajednička služba;

Djelatnosti JU Kulturni centar Bar su:

- bibliotečko – informaciona;
- muzejsko – istraživačka;
- galerijsko – edukativna;
- prikazivačka (film);
- kulturno – umjetnička;
- amaterizam;

Ostvarivanjem navedenih djelatnosti Centar doprinosi stvaranju kvalitetnije kulturne klime, obezbjeđivanju uslova, kako za rad i stvaralaštvo, tako i za očuvanje i zaštitu kulturnog nasljeđa. Poseban tretman ima status naših najznačajnijih spomenika kulture, kao i priprema i izrada projektne dokumentacije za sanaciju, prezentaciju i upotrebu svih značajnijih prostora i objekata kulture.

OBJEKTI KULTURNOG CENTRA

Centar raspolaže salama i pozornicama (zatvorenog i otvorenog tipa) kapaciteta:

1. Velika sala Doma kulture, sa 560 mjesta
2. Ljetnja pozornica Doma kulture, sa 900 mjesta
3. "Balska dvorana" u Dvorcu kralja Nikole, sa oko 80 mjesta
4. Ljetnja pozornica u Starom gradu (Stari Bar), sa oko 250 mjesta

JU Kulturni centar Bar raspolaže izložbenim, edukativnim, konferencijskim, poslovnim i drugim pratećim i tehničkim prostorima, zavisno od svrhe i funkcije, u Domu kulture, Domu revolucije, Galeriji, Muzeju i Starom gradu.

JU Kulturni centar su, od strane Osnivača, dati na korišćenje sljedeći objekti:

1. Dom kulture sa ljetnjom pozornicom
2. Galerija „Velimir A. Leković“
3. Dom revolucije, u okviru kojeg se nalazi Biblioteka, Spomen prostor i Državni arhiv
4. Prostorije ogranaka Biblioteke: Virpazar i Ostros
5. Zavičajni muzej - Dvorac Kralja Nikole sa pratećim objektima
6. Stari grad Bar
7. Stara maslina na Mirovici
8. Parking prostor u Starom Baru

Kreiranje kulturno-stvaralačkog identiteta grada Bara, afirmacija i vrednovanje kulturnog nasljeđa, u skladu sa principima multikulturalnosti, jedna je od osnovnih djelatnosti Kulturnog centra Bar. Podrška razvoju kulturne raznolikosti, interkulturnalnog dijaloga i transmisiji energije društvene zajednice, u cilju građenja jedinstvene identitetske slike, predstavljaju polaznu osnovu za razvoj i oplemenjivanje kulturnog života grada Bara.

DOM KULTURE „VLADIMIR POPOVIĆ ŠPANAC“

Prostorno-tehnički i kadrovski kapaciteti RJ Dom kulture moraju da se prilagode izazovima novog vremena i potrebama savremenog društva. RJ Dom kulture će tokom 2023. godine, svoje aktivnosti, pored redovnih, programskih, usmjeravati i ka konkretnijim ukazivanjima šta je neophodno da se uradi kako na planu kadrovske inovacije, tako i na planu rekonstrukcije prostornih kapaciteta i osavremenjavanju tehničkih okvira, to jest stvaranja adekvatnijih uslova za rad.

POZORIŠNI PROGRAM

Tokom 2023. godine, u skladu s tehničkim i prostornim kapacitetima, obezbijedićemo realizaciju projekata iz oblasti pozorišnog stvaralaštva koji u sebi, prije svega, sadrže edukativnu dimenziju. Navedeno se posebno odnosi na mlađu, školsku populaciju naših sugrađana, zbog kojih planiramo sopstvenu produkciju ili koprodukciju, kako bi mogli da na pozorišnim smotrama Crne Gore, kao i van njenih granica, učestvujemo u ime barske scene mladih. Dobra okolnost je što se, tokom godine, u dijelu pozorišnog programa "Barskog ljetopisa", na sceni Doma kulture realizuje po desetak veoma kvalitetnih predstava pa se na taj način generalno izlazi u susret pozorišnoj publici, a nije zanemarljiva, posebno kada su u pitanju mladi, ni edukativna dimenzija istih. Profesionalna pozorišna scena, sa svim sadržajima koje ona podrazumijeva, dio je priče o adaptaciji i osavremenjivanju Doma kulture.

MUZIČKI PROGRAM

Dom kulture planira da tokom 2023. godine ostvari kvalitetan muzički programski sadržaj. Poseban akcenat će biti na saradnji sa domaćim izvođačima, kao i sa KUD „Jedinstvo“ jer smatramo da je jedno ovakvo društvo neophodno za kvalitetnu afirmaciju tradicionalnih kulturnih vrijednosti o čemu najbolje svjedoče uspjesi njihovih sekcija (folklor,

klapa...). Scena Doma kulture će biti otvorena i za amaterske, i za profesionalne nastupe, a sve u cilju prezentacije i afirmacije kulturnih vrijednosti naše bogate muzičke baštine.

FILMSKI PROGRAM

RJ Dom kulture (Bioskop) nastavlja akciju povratka publike u bioskop, koja je započeta početkom 2020. godine. Danas se možemo pohvaliti da je barski bioskop jedan od najsavremenijih u Crnoj Gori i regionu. Završena je i druga faza revitalizacije barskog bioskopa koja je podrazumjevala digitalizaciju kino opreme, odnosno, nabavku savremenog DCP projektoru najnovije generacije, kao i DOLBY 7.1 sistem, ozvučenja.

Zajedno sa našim cijenjenim partnerima iz svijeta filma nastavljamo angažovanje u ovom pravcu tako da ćemo digitalne projekcije najnovijih bioskopskih hitova gledati tokom cijele 2023. godine.

OBRAZOVNI PROGRAM

RJ Dom kulture je uvijek bio prostor za realizaciju vaspitno obrazovnih procesa. Njegova sanacija i nova upotrebnost omogućiće da se još više i kvalitetnije izađe u susret NVO sektoru i organizacijama koje se bave edukacijom (predavanja, prezentacije...)

U planu je i tradicionalno Opštinsko takmičenje recitatora osnovnih i srednjih škola, organizovanje predavanja na temu borbe protiv bolesti zavisnosti, kao i scenske, muzičke, likovne i književne radionice.

AFIRMACIJA AMATERIZMA

Postojanje i funkcionisanje amaterskih udruženja je od izuzetne važnosti za naše društvo pa će RJ Dom kulture, sa posebnom pažnjom raditi na programskom uključivanju mladih talentovanih ljudi u rad istih, kao i na stvaranje kvalitetnijih uslova za prezentaciju sveukupnih stvaralačkih potencijala naše društvene zajednice.

U RJ Domu kulture djeluje i radi KUD „Jedinstvo“, koje čine: folklorna sekcija i klapa. Na sceni Doma kulture svoje stvaralaštvo, pored drugih, predstavlja i KUD „Sveti Jovan Vladimir“. U sklopu dječijeg dramskog stvaralaštva već duži niz godina veoma uspješno se realizuje Teatar za djecu i mlade „Čedo Dragović“.

HUMANITARNI PROGRAMI

Kao i u dosadašnjem periodu RJ Dom kulture će biti otvoren za saradnju i podršku svim vidovima humanitarnih programa.

PROJEKTI I INVESTICIONA ULAGANJA

Plan za 2023. godinu :

- Proširenje scenskog prostora, po pozorišnim standardima;
- Zamjena dotrajale aluminijumske plafon konstrukcije u velikoj Sali Doma kulture;
- Otvaranje i ugradnja novih scenskih, tehničkih otvora neophodnih za savremeniju upotrebu i realizaciju svih programske aktivnosti;
- Adaptacija mokrog čvora i čajne kuhinje.

* *
*

NARODNA BIBLIOTEKA I ČITAONICA “IVO VUČKOVIĆ”

Narodna biblioteka i čitaonica „Ivo Vučković“ je, kao javna i matična biblioteka, posvećena je ispunjavanju svih bibliotečkih standarda i propisanih djelatnosti. Pored već dobro poznatih i ustaljenih bibliotečkih usluga obavezujućih za javnu biblioteku namijenjenu svim profilima korisnika, radićemo na uvođenju novih usluga i praćenju trendova u savremenom bibliotekarstvu.

Stručnu pomoć ćemo, kao i do sada, dobijati kroz izuzetnu saradnju sa Nacionalnom bibliotekom „Đurđe Crnojević“ sa Cetinja i IZUM-om iz Maribora.

STRUČNI POSLOVI, COBISS I VIRTUELNA BIBLIOTEKA

Biblioteka će i u 2023. godini nastaviti da obavlja poslove bibliotečko-informacione djelatnosti, koji podrazumjevaju nabavku, obradu, čuvanje i ustupanje publikacija članovima na korišćenje.

Biblioteka je već iskoristila većinu mogućnosti koje COBISS pruža: obradu, pozajmicu i od prošle godine još jednu novu uslugu, korišćenje mCOBISS aplikacije. Preostalo nam je da uvedemo rezervaciju knjiga bez dolaska u Biblioteku i počnemo da koristimo digitalni repozitorij.

Planiramo uvođenje još jednog novog servisa, to je dCOBISS ili digitalni repozitorij koji omogućuje pohranjivanje digitalizovanih sadržaja i njihovo povezivanje sa postojećim zapisima za sve vrste bibliotečke građe.

NABAVNA POLITIKA

Pažljivo i odgovorno planirana nabavna politika, usmjerenica na zadovoljavanje potreba i interesovanja najšire strukture korisnika osnov je formiranja svake ozbiljne biblioteke.

Pored prihoda od članarine za upis, obezbijedićemo kupovinu novog knjižnog fonda uz pomoć sopstvenih sredstava koje Centar prihoduje kroz druge djelatnosti. Takođe, pratićemo konkurse Ministarstva kulture. Trudićemo se da budemo što ažurniji u nabavci vrijednih aktuelnih naslova beletristike, stručnih izdanja i periodičnih publikacija.

Posebnu pažnju treba posvetiti obnavljanju fonda za djecu. Planiramo redovno obnavljanje naslova obavezne lektire koji se zbog velike cirkulacije brzo habaju, a u posljednje vrijeme i često mijenjaju, pa moramo biti ažurni u njihovoj nabavci. Veliko interesovanje izazvale su brojne enciklopedije, knjige priča, bajki, kao i serijali za djecu nabavljeni u prethodnom periodu, planiramo da nastavimo nabavku što većeg broja interesantnih naslova dječje literature.

Planiramo da u narednom periodu nabavimo što više naslova dječje literature na stranim jezicima, prvenstveno engleskom koji se dominantno uči u školama, i ruskom zbog povećane potražnje.

Novim naslovima barskih autora i izdavača i publikacijama tematski vezanim za Bar nastavićemo da obogaćujemo zavičajnu zbirku koja je vaoma značajna za sva sadašnja i buduća istraživanja istorije, života, običaja i kulture barskog kraja.

Nastavićemo akcije kolektivnog učlanjenja uz popust na članarinu i promociju čitanja kroz akcije besplatnog učlanjenja povodom Svjetskog dana knjige i autorskih prava i Dana studenata, Međunarodne dječje nedjelje, Dana djeteta...

JAVNA DJELATNOST

Biblioteka će u toku godine organizovati različite vrste književnih programa kojima će promovisati zavičajno stvaralaštvo, kao i značajne autore iz Crne Gore i regiona.

Posebnu pažnju ćemo posvetiti programima za djecu koji zahtijevaju saradnju sa pedagozima, nastavnicima i relevantnim NVO. U saradnji sa osnovnim školama i dalje ćemo organizovati interaktivne radionice, predavanja i prezentacije. Programe ćemo organizovati i u područnim odjeljenjima.

Pratićemo sve značajne datume ko što su Dan djeteta, Dan dječje književnosti, Dan knjige i autorskih prava, Međunarodna dječja nedjelja... Organizovaćemo prigodne programe i akcije besplatnog ili povlašćenog upisa.

Na sajtu Kulturnog centra će se redovno plasirati informacije iz bibliotečke djelatnosti i rada Biblioteke.

MATIČNA SLUŽBA

Zakon o bibliotečkoj djelatnosti propisuje nadzornu i savjetodavnu djelatnost matične biblioteke za biblioteke na području nadležne opštine. Biblioteka će obavljati matičnu funkciju u skladu sa zakonskim propisima i u saradnji sa školskim bibliotekama u Opštini Bar. Vršiće se njihov redovan obilazak, pratiće se i proučavati stanje, potrebe i uslovi rada školskih biblioteka, pružaće se stručna pomoć školskim bibliotekarima i obavljati stručni nadzor nad njihovim radom; dostavljaće im se upitnici i prikupljati izvještaji o radu; obrađivaće se podaci, vršiti analiza i prosleđivati Nacionalnoj biblioteci. Biblioteka će pružiti svu neophodnu stručnu pomoć ako se neka školska biblioteka odluči za priključivanje COBISS-u.

IZDAVAČKA DJELATNOST

Kulturni centar Bar će u okviru Biblioteke „Barski ljetopis“ nastaviti sa objavljivanjem publikacija iz oblasti publicistike, kulturne istorije, esejistike i književnih djela zavičajnih autora.

INVESTICIONA ODRŽAVANJA

Radićemo na rešavanju problema nedostatka prostora za odlaganje bibliotečkih fondova. Redovnim izdvajanjem oštećenih i zastarelih publikacija oslobađamo samo mali dio neophodnog novog prostora. Dio fonda knjiga na stranim jezicima za koji postoji veće interesovanje će privremeno, do pronalaženja boljeg rešenja, biti smješten u čitaonici.

Planiramo nabavku tri nova računara zbog zamjene zastarjelih koji se trenutno koriste. Planiramo i obezbjeđivanje bržeg interneta, što je osnovni preduslov za nesmetano funkcionisanje COBISS-a, kako katalogizacije, tako i pozajmice, odnosno, direktnog rada sa korisnicima.

* *
*

GALERIJA “VELIMIR A. LEKOVIĆ”

Galerija “Velimir A. Leković”, promoviše najrazličitije forme umjetničkog stvaralaštva. Poseban fokus je na autorima koji svojim radom i djelom doprinose savremenom tumačenju umjetnosti, kako na domaćoj, tako i na inostranoj likovnoj sceni.

ORGANIZOVANJE SAMOSTALNIH I KOLEKTIVNIH IZLOŽBI

Plan je da se u 2023. godini, u galeriji “Velimir A. Leković” u Baru realizuje 17 projekata iz oblasti: izlagačke, vaspitno-obrazovne, edukativne djelatnosti;

IZLAGAČKA DJELATNOST

Proces koji prati izlagačku djelatnost svjedoči o složenosti profesionalnog pristupa ovoj oblasti, a koji podrazumijeva: **selekciju** (*umjetnik i djelo*), **promotivni materijal** (*pozivnica, plakat, katalog, mediji...*), i **postavku** (*transport, osiguranje i prezentacija projekta*).

Sve umjetničke postavke su praćene kataloškim publikacijama i stručnim, kritičkim osvrtima.

VASPITNO-OBRAZOVNA DJELATNOST

U 2023. godini plan je da se, kao i u prethodnom periodu, u saradnji sa osnovnoškolskim ustanovama grada, realizuje više vaspitno-obrazovnih radionica. Pored ilustracije praktične dimenzije, koju podrazumijeva stvaralački proces, ovdje će biti riječi i o odabranim “insertima” iz istorije umjetnosti, sa posebnim akcentom na likovnu umjetnost i kulturno-istorijsku baštinu grada Bara.

EDUKATIVNA DJELATNOST

Cilj izlagačke djelatnosti, neće biti samo vizuelno-estetski ugođaj, već i svojevrsna edukacija posjetioca. Navedena orijentacija usmjerena je, prije svega, na dvije ciljne grupe: djeca od 7 do 15 godina, kao i osobe sa posebnim potrebama. Planirano zahtijeva posebno osmišljene programe, prilagođene psihofizičkim mogućnostima svih zainteresovanih posjetilaca.

REPREZENTATIVNI KULTURNO–UMJETNIČKI PROGRAMI

Programski prioritet je organizacija i realizacija kulturnih sadržaja i umjetničkih programa, kada su u pitanju datumi od posebne važnosti za grad Bar: Dan Opštine, "Barski ljetopis", "Susreti pod Starom maslinom", "Noć muzeja", Dan galerije...

"Barski ljetopis" i njegov likovni program, nezaobilazni su u planiranju i realizovanju likovnog života grada Bara, tako da, i u ovoj programskoj projekciji, Ljetopis ima posebno kalendarsko mjesto u izlagačkoj godini (jul-avgust 2023.).

PROJEKTI ZA OSAVREMENJIVANJE GALERIJE I INVESTICIONA ULAGANJA

U 2023. godini, planiramo:

- Nabavku potrebnih audio-vizuelnih pomagala, koja bi zadovoljavala tehničke potrebe sve kompleksnije galerijske djelatnosti;
- Sanaciju krovnih površina okolo dotrajalih svjetlarnika Galerije;
- Adaptaciju mokrog čvora i čajne kuhinje;
- Adaptaciju depoa;
- Osavremenjivanje izložbenog prostora ugradnjom novog sistema za kačenje slika (80m šina, perlon sajli i kukica za kačenje).

* *
*

ZAVIČAJNI MUZEJ

DJELATNOST ZAVIČAJNOG MUZEJA

Osnovna djelatnost koju obavlja Zavičajni muzej podrazumjeva istraživanje, proučavanje, obradu i dokumentaciju, prikupljanje, zaštitu i prezentaciju kulturnih dobara na području opštine Bar.

Zavičajni muzej sa svoja četiri odjeljena istorijskim, arheološkim, istorijsko-umjetničkim i etnološkim, kao i službom zaštite i konzervacije afirmiše kulturno istorijske i umjetničke vrijednosti barske opštine i crnogorskog kulturnog prostora.

Muzejski materijal koji se čuva u Zavičajnom muzeju Bar svjedoči o istorijskom, arheološkom i kulturno-umjetničkom nasljeđu Bara. Zbirke muzejskih predmeta su podjeljene u četiri odjeljenja i to:

Arheološko odjeljenje koje posjeduje materijal višedecenijski sakupljan na svim značajnim lokalitetima barske opštine. Veliki arheološki fond podjeljen je u zbirke praistorije, antike i srednjeg vijeka.

U okviru **istorijskog odjeljenja** čuvaju se muzejski predmeti vezani za kulturnu, vojnu i političku prošlost barske opštine. Ovaj materijal je podjeljen u nekoliko zbirki i kolekcija i to: starog oružja, odlikovanja, zastava, starih fotografija, knjiško-arhivskog materijala, brodskog inventara i zbirka NOB-e. U okviru istorijskog odjeljenja, tačnije u zbirci NOB-e se čuvaju i tri legata: legat Vladimir Popović Španac, legat Stane Tomašević i legat Jovana Tomaševića. Legate čine predmeti iz ličnog, ratnog, poslovnog, diplomatskog i porodičnog života.

U okviru **odjeljenja istorije umjetnosti** materijal je razvrstan u nekoliko manjih zbirki slikarstva, crteža, grafika i skulptura, koje čine uglavnom djela zavičajnih stvaralaca, zatim manja zbirka ikona i zbirka primjenjene umjetnosti, čiji najveći dio predstavljaju autentični predmeti zanatsko umjetničke izrade koji su pripadali nekadašnjem dvorcu kralja Nikole.

Etnološko odjeljenje posjeduje nekoliko značajnih zbirk i to: narodne nošnje, nakita, tkanine, posuđa, pokućstva, alata, narodne privrede, kulturnih i običajnih predmeta. Ovi predmeti svjedoče o bogatoj i raznovrsnoj materijalnoj i duhovnoj kulturi barskog kraja.

U okviru muzeja radi **konzervatorska služba** sa manjom konzervatorskom laboratorijom koja se bavi zaštitom muzejskog materijala i obradom materijala koji ulazi u muzej. U muzejskoj laboratoriji se obavljaju manji konzervatorski zahvati. Obradjuju se uglavnom pokretna kulturna dobra i muzejski materijal keramike.

PROGRAMSKA ORJENTACIJA

- Istraživanje, proučavanje i prikupljanje (pokretnih) kulturnih dobara na području opštine Bar značajnih za istoriju, kulturu i nauku;
- Zaštita, konzervacija i restauracija muzealija;
- Izrada dokumentacije muzejskih predmeta u skladu sa Zakonom o muzejskoj djelatnosti i drugim zakonskim aktima;
- Rekognosciranje i reambulacija nepokretnih kulturnih dobara na području opštine Bar;
- Prezentacija kulturnih dobara i izložbena djelatnost;
- Prikupljanje i otkup kulturnih dobara u cilju popunjavanja muzejskih zbirk;

Shodno gore pomenutom programskom orijentacijom Zavičajni muzej u narednoj 2023. godini planira sljedeće poslove i aktivnosti:

I ISTRAŽIVANJE I PROUČAVANJE KULTURNIH DOBARA

U okviru ove djelatnosti koja predstavlja najvažniji oblik djelovanja unutar Muzeja sprovode se istraživanja na polju arhivske građe, proučavanje kulturnih dobara iz naše regije, istraživanje i proučavanje muzejskih predmeta, istraživanja na polju prezentacije muzejskih predmeta i slično. Ovo su istraživanja/proučavanja koja se kontinuirano sprovode u Zavičajnom muzeju pa tako se nastavljaju i tokom 2023. godine.

Konkretno u sljedećoj godini naša pažnja će biti usmjerena na:

- **Istraživanje i proučavanje muzealija na području opštine Bar značajnih za istoriju, kulturu i nauku**

Ovo su istraživanja koja se stalno sprovode u Zavičajnom muzeju, pa se tako nastavljaju i tokom 2023. godine.

- **Istraživanje arhivske građe i prikupljanje podataka o nastanku i razvoju Zavičajnog muzeja Bar**

Do sada je sakupljena velika količina arhivskog materijala koja se nalazi u Zavičajnom muzeju. Istraživanje mora da se nastavi i u Državnom arhivu na Cetinju. Ovaj projekat ima za cilj da se na jednom mjestu objedini cjelokupan materijal o osnivanju i radu Zavičajnog muzeja u Baru i da se na osnovu prikupljenog materijala upriliči monografija. Ovo bi bilo značajno štivo koje bi govorilo o razvoju muzejske djelatnosti u Baru i svakako bi bilo jedno od rijetkih tekstova na ovu temu objavljenih u Crnoj Gori. Zbog kompleksnosti, projekat će se raditi duži period.

- **Istraživanje arhivske građe o Dvorskom kompleksu kralja Nikole**

Ovaj projekat je započet kao potreba da se što više materijala prikupi o izgradnji i funkciji Dvorskog kompleksa u Baru. Prikupljena je određena količina podataka, ali istraživanja se i dalje nastavljaju.

II PRIKUPLJANJE I DOKUMENTACIJA KULTURNIH DOBARA

Značajna aktivnost unutar muzejske službe biće usmjerena na obradu muzejskih predmeta i izradu i obradu muzejske dokumentacije.

Za sledeću godinu je planirano:

- Revizija muzejskog materijala kao najvažniji zadatak za 2023. godinu;
- Formiranje inovirane dokumentacione službe;
- Prevođenje dokumentacije u elektronsku formu;
- Formiranje elektronske baze podataka u skladu sa mogućnostima;

Redovne aktivnosti u pogledu muzejskog materijala i muzejske dokumentacije podrazumjevaju:

- Formiranje novih knjiga primarne dokumentacije;
- Upis u knjigu ulaza i izlaza muzejskog materijala;
- Upis u knjigu inventara;
- Izrada osnovnih listova za muzejske predmete;
- Fotografsko snimanje muzealija i izrada foto dokumentacije.

Otkup muzejskih predmeta radi popunjavanja zbirki zavisiće od finansijskih sredstava.

III ČUVANJE I ZAŠTITA KULTURNIH DOBARA

Zavičajni muzej permanentno vrši poslove zaštite i očuvanja svog muzejskog fonda, kako onog smještenog u depoima, tako i onog u izložbenim postavkama. U narednoj godini

planiramo nastaviti sa istim, uz vršenje neophodne konzervacije pokretnog muzejskog materijala, shodno mogućnostima.

- Nakon obimnih radova na potpunoj sanaciji krova objekta nekadašnjeg Dvorca kralja Nikole/Zavičajni muzej (zima / proljeće '22. g.) kao prioriteten zadatak za '23. nameće se rješavanje problema sa prozorima (u prizemlju, na spratu, mansardi) koji su zbog uticaja atmosferalija značajno dotrajali.
- Kule stražare (koje su dio dvorskog kompleksa) će takođe biti posebno tretirane u 2023. godini, obzirom da je raspisan tender za izradu projekta zaštite Dvorskog kompleksa.
- Prilikom pregleda zbirke predmeta NOB-a, napravljen je spisak veoma različitih predmeta (dokumenata, knjige, knjižice, predmeti za ličnu upotrebu), od veoma različitih materijala (papir, metal, koža, staklo...), koji zahtijevaju konzervaciju i restauraciju.
- Postavljenim crnogorskim nošnjama (ženskoj i muškoj) u nišama, na središnjem dijelu stepeništa, u slučaju duže izloženosti datim uslovima potrebno je obezbijediti adekvatnu zaštitu. Isto se odnosi i na nekoliko postavljenih nošnji u Etnološkom odeljenju.

U narednoj godini se planiraju redovni poslovi zaštite kao što su:

- Redovno praćenje stanja u postavci i depoima.
- Fumigacija, dezinfekcija i deratizacija.

IV PREZENTACIJA KULTURNIH DOBARA I IZLOŽBENA DJELATNOST

Stalna postavka Zavičajnog muzeja hronološki po segmentima prikazuje istorijski/kulturni razvoj i specifičnosti materijalne i duhovne kulture na području barske opštine. U njoj je prezentovan najznačajniji muzejski materijal iz vremena pristorije, antike, srednjeg vijeka, turskog perioda i vrijeme vladavine kralja Nikole. Dio stalne postavke obrađuje period prve polovine XX vijeka i razvoj radničkih pokreta, formiranje komunističke partije i I i II svjetski rat.

Značajan segment rada u 2023. godini biće posvećen inoviranju (tehničko-tehnološko osavremenjavanje u skladu sa muzejskim standardima) muzejskih postavki, s akcentom na **postavku NOB-a u zgradu Doma revolucije**. Takođe, planiramo uvođenje prezentacija naših sadržaja putem **audio vodiča**.

Posjetiocima Muzeja biće dostupne sljedeće izložbene postavke:

- **Kulturno istorijski razvoj Bara;**
- **Maslinarstvo u Baru;**

- **Etnografsko nasljeđe Bara;**
- **Razvoj Bara nakon 1878. godine;**
- **Memorijal kralja Nikole;**
- **Postavka NOB-e.**

Tokom 2023. Muzej planira više **tematskih izložbi** (samostalnih i kolektivnih) koje popularišu kulturu, kulturnu baštinu i savremene umjetničke prakse i aktuelna društvena zbivanja, kako na teritoriji opštine Bar, tako i u širem kontekstu. Planiramo da prilikom realizacije samostalnih umjetničkih izložbi u izložbenim prostorima Zavičajnog muzeja ili u Starom gradu Baru, umjetnik ima obavezu ostavljanja/poklanjanja jednog rada (po njegovom izboru) . Time bi smo od 2023. i na ovaj način obogaćivali fond Zavičajnog muzeja i stvarali osnov za kvalitativnu selekciju umjetničkog materijala koji bi ulazio u sastav umjetničke zbirke.

Neophodno je da aktuelni programski i izložbeni sadržaji u Starom Baru dobiju veću vidljivost i marketinšku afirmaciju, na čemu se treba strateški raditi tokom naredne godine. U tom kontekstu aktivirati realizaciju ***Menadžment plana Starog Bara***, ponovno pozicioniranje i/ili aktuelizovanje Starog Bara na domicilnoj tentativnoj UNESCO listi Ministarstva kulture i medija; apliciranje kod ino fondova za dobijanje finansijskih sredstava za kulturno-turističku valorizaciju pojedinih objekata za koje postoji projektna dokumentacija i potrebne saglasnosti nadležnih državnih organa.

Obilježavanje značajnih datuma vezanih za kulturno – istorijska dešavanja tokom 2023. godine:

Aktivnosti koje planira Zavičajni muzej će se ogledati kroz organizovanje izložbi, edukativnih i interaktivnih radionica i programa u cilju popularisanja i prezentovanja muzejske djelatnosti, kao i kulturne baštine/ kulturnih dobara opštine Bar:

- Manifestacija **Noć tvrđava** (april);
- Tradicionalna muzejska manifestacija **Noć muzeja** (maj);
- Festival **Barski ljetopis**(jul – avgust);
- Međunarodna manifestacija **Dani kulturne baštine**(septembar/oktobar);
- Tokom prve sedmice oktobra obilježava se **Nedelja djeteta**, planiraju se radionice za djecu i đake u okviru dječje nedjelje i intenzivne školske posjete muzeju;
- **Dan Opštine Bar - 24. novembar;**
- **Dan Zavičajnog muzeja - 4. decembar.**

VI INFORMATIVNO IZDAVAČKA DJELATNOST I ODNOŠI SA JAVNOŠĆU

O svim aktivnostima i akcijama unutar Muzeja javnost je uvijek adekvatno obavještena. Informacije se prenose svim sredstvima javnog informisanja, raznim medijima. Pružaju se usluge naučnim radnicima, istraživačima, studentima i učenicima u smislu korištenja naše arhivske dokumentacije i građe kao i korištenje stručne biblioteke. Pružamo stručnu pomoć u cilju istraživanja i promovisanja barske prošlosti i kulture.

Zavičajni muzej sarađuje sa srodnim ustanovama, institucijama, udruženjima i društвima: matičnom muzejskom institucijom - Narodni muzej Crne Gore, državnim muzejima -Prirodnačkim i Pomorskim, Ministarstvom kulture i medija, Upravom za zaštitu kulturnih dobara, Centrom za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, NK ICOM CG, ULUCG, Centrom savremene umjetnosti CG, kao i svim ostalim opštinskim institucijama kulture u Crnoj Gori.

Zavičajni muzej u 2023. planira intenzivniju izdavačku djelatnost: izrada kataloga za sve izložbe koje se organizuju u Muzeju i Starom Baru, kao i katalozi za sve nove izmijenjene muzejske postavke (katalog muzeja za stalnu muzejsku postavku u objektu nekadašnjeg dvorca kralja Nikole, postavku NOB-a u zgradи Doma revolucije, arheološku postavku u tzv. Arhiepiskopskoj palati u Starom Baru). Takođe, nepohodno je u narednoj godini kvalitativno i kvantitativno poboljšati promociju insticije putem adekvatnog promo materijala (Zavičajni muzej, Stari grad Bar, Stara maslina), i izdavanja publikacija - knjiga, monografija, periodike i sl. koji promovišu materijalnu i nematerijalnu kulturnu baštinu i generano kulturu barske opštine.

U kontekstu revitalizacije dvorskih kula stražara planiramo otvaranje odgovarajuće suvenirnice sa adekvatnom ponudom koja promoviše sadržaje Zavičajnog muzeja, Starog gradaBara i Stare masline, kao i šireg konteksta kulture/kulturne baštine.

VII OSTALE DJELATNOSTI

U narednoj godini planiramo unaprijediti aktivnosti koje se tiču usavršavanja i osavremenjivanja obavljanja muzejske djelatnosti. U tom cilju, stručna lica Muzeja redovno će i nadalje pratiti i obrađivati stručnu literaturu i u skladu s mogućnostima participirati stručno-naučnim skupovima, izložbama, promocijama, doedukaciji i sl.

Neophodno je i učlanjenje Zavičajnog muzeja u Nacionalni komitet ICOM CG, zbog intenzivnije međusobne saradnje u okviru crnogorske muzejske zajednice, kao i sa internacionalnom mrežom muzeja, čiji je NK ICOM CG član.

Biblioteka Muzeja je izvor stručne literature, kako zaposlenim u Muzeju, tako i svim pojedincima koji se bave stručnim i istraživačkim radom.

Pružanje stručne pomoći đacima, studentima, stručnim i naučnim radnicima, pravnim i fizičkim licima biće i nadalje redovna aktivnost Zavičajnog muzeja.

Muzej će u narednoj, 2023.godini biti za posjetioce otvoren od 09 – 23h. tokom ljetnjih mjeseci i od 09 – 20h u zimskom periodu. Administrativni dio aktivnosti obavlja se svakodnevno, izuzev vikenda i praznika u vremenskom intervalu od 07 - 15h.

Prostorije Dvorca i njegov okolni prostor, kao i određeni prostori u Starom gradu Baru će se, shodno namjenskom Pravilniku (čija priprema je u toku) koristiti za održavanje heterogenih programa kulture (koncerti, književne večeri i izložbe...).

STARI GRAD BAR

AKTIVNOSTI zaštite i očuvanja kulturnih dobara izdvajamo:

- ***Arheološka istraživanja “Kneževe palate”, objekat 136.*** Kneževa palata predstavlja jedan od najznačajnijih i najkompleksnijih objekata u Starom gradu Baru. Planiranim aktivnostima istražile bi se dvije istočne prostorije samog objekta, čime bi se upotpunila slika o istoriji ovog kompleksnog zdanja. Ukoliko mogućnosti dozvoljavaju, paralelno s arheološkim istraživanjima, pristupilo bi se i izradi konzervatorskog projekta, po dobijem konzervatorskim uslovima od UZKD.
- ***Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje mjera konzervacije u cilju sređivanja sve četiri fasade Arhiepiskopske palate.*** Arhiepiskopska palata, objekat 194, predstavlja jedan od najznačajnijih objekata u gradu. Veliki portal i tri vitka gotička prozora mogu da indiciraju da je ovaj objekat bila crkva, koja je kasnije prepravljena u dvor biskupa. Po natpisu koji je pronađen u njoj i sekundarno ugrađen, pominje se Kurija i godina 1400. što potvrđuje da je ovo bio dvor arhiepiskopa. Unutar objekta nalazi se nekoliko grobnica s početka XVI vijeka, sa krstovima naslikanim crvenom bojom ili su urezani u malteru, kao i freske na zidovima *in situ*. Objekat je pod krov stavljen 1986. godine, a 2018. urađen je krov i enterijer objekta. Međutim, saniranje spojnica između kamena na sve četiri fasade objekta i rješavanje vlage nije bilo predviđeno konzervatorskim projektom. Stoga se sada, kada je u objektu smještena izložba, rješavanje ovog problema nameće kao prioritet.
- ***Konzervacija fresaka na crkvi Sv Nikole (objekat 154) i izrada trajne zaštite.*** Na sjevernom zidu nalaze se freske Sv. Nikole i Sv. Marka u natprirodnoj veličini koje je neophodno konzervirati (opšiv, pojačavanje boja). Takođe neophodna je zamjena vrata koja služe kao zaštita freskama, koja su dotrajala, jer su postavljena krajem osamdesetih godina prošlog vijeka. Napraviće se i trajnija konstrukcija koja može freske zaštiti ne samo zimi od vjetrova i kiša, kada su vrata zatvorena, već i ljeti od sunca, kada se velika vrata koja ih štite, otvaraju.

• **Mesdžid - izrada konzervatorskog projekta rekonstrukcije perimetralnog zida groblja i sprovođenje mjera konzervacije.** Mesdžid (objekti 150 – 153) ili džamija bez minareta sa nekropolom je prostor ispred (sa zapadne strane) velikog manastira Sv Nikole, kasnije Orta džamije, koji je u religijski prostor pretvoren u XVIII i XIX vijeku. Po arheološkim nalazima, vjerovatno da je ovaj prostor i ranije služio kao nekropola. Veliki perimetralni zid na zapadnoj strani ovog prostora koji je držao ovaj cijeli plato, pravca S – J dužine 20 m i visine od 2 – 4 m je urušen u zemljotresu 1979. godine, te je njegova rekonstrukcija neophodna kako bi se spriječilo dalje urušavanje grobova. Prije dvije godine završeno je rasčišćavanje trase ovog zida i urađena su zaštitna arheološka istraživanja, te su se stekli uslovi da se pristupi rekonstrukciji zida, nakon izrade konzervatorskog projekta i dobijanja saglasnosti od UZKD na projekat. Kako se radi o samo jednoj ravnoj trasi zida mišljenja smo da bi i izrada projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera trebalo objediniti uslijed hitnosti. Takođe, ovaj prostor, naročito turbe i danas posjećuju vjernici muslimanske vjeroispovjesti stoga se rješavanje ovog problema nameće kao urgentno.

- **Prezentacija i popularizacija kulturne baštine u Starom Baru kroz osavremenjavanje tehničko - tehničke opreme** u cilju boljeg praćenja stanja kulturnih dobara.
- **Mlin za masline** - do ljeta, sledeće ljetnje sezone napraviti u prizemlju postavku posvećenu maslinarstvu;
- **Manji objekat unutar citadele** – u prilično očuvanom stanju, potrebno ga je arheološki istražiti, što neće predstavljati zahtjevan poduhvat, shodno njegovoj veličini/gabaritima;
- **Objekti 143-146** - arheološki ispitani/sterilan teren; postoje idejni projekti. Riječ je o većem arhitektonskom kompleksu objekata, kome pripada i pomenuti objekat 144;
- **Rasčišćavanje grada od višedecenijskog nagomilanog šuta** – nastavak aktivnosti – konstantan problem koji se permanentno i kontinuirano tokom godina rješava.
- **Revitalizacija malog trga kod Sat kule** - zbog radova na Sv.Katarini ovaj trg je dodatno opterećen šutom i ostao neraščišćen – neophodno ga je očisiti i upodobiti namjeni;

- **Potrebno je izvršiti sanaciju određenih djelova već revitalizovanih objekata** - popravku pojedinih otvora - prozora i/ili vrata, kao i krovova (Kreativni hub, Arhiepiskopska palata, Carinarnica itd);
- **Venecijanski lav** - replika mletačkog lava iznad glavnog ulaza u Stari grad - potrebna je njegova sanacija zbog prijetnje obrušavanja i ugrožavanja prolaznika
- **Revitalizacija trga na Londži** - čišćenje cistijerne, statička konsolidacija, vraćanje krune bunara, popločavanje; postavljanje klupa i uređenje/kultivisanje trga;
- **Spajanje kanalizacije Starog grada na gradsku kanalizaciju** (u dijelu gdje to nije urađeno);
- **Saniranje i uređenje dva objekta** (do međuspratne konstrukcije) pored mlina za masline gdje je planiran muzej maslinarstva - za ostave za potrebe našeg poslovanja.

* *
*

CREATIVE HUB

Kreativni hab radi pod okriljem Kulturnog centra Bar. Smješten je u Palati 85 u Starom gradu Baru koja datira iz XV i XVI vijeka. Protokom vremena bila je prilično reunirana. Svoju prvu rekonstrukciju i sanaciju doživjela je 1986.godine, a potom i 2019. godine kada je uređena za potrebe Kreativnog haba.

Kreativni hab u Starom Baru je objekat preuređen u multifunkcionalan prostor, namijenjen umjetničkom stvaralaštvu.

Adaptacija prostorija za potrebe uspostavljanja Kreativnog hab-a u Starom Baru je realizovani projekt koji je Vlada finansirala iz kapitalnog budžeta.

Kreativni hab zvanično je počeo sa radom 16. februara 2021.godine. Raspolaže sa 220m² multifunkcionalnog prostora koji je u službi razvoja kreativnih industrija. Prvi sprat je namijenjen primijenjenom vajastvu, drugi je u funkciji umjetnika koji se bave grafičkim dizajnom i fotografijom, dok se na trećem spratu nalaze smještajni kapaciteti (dvije dvokrevetne i jedna jednokrevetna soba).

Kreativne industrije često se nazivaju i 'kreativnom ekonomijom' i predstavljaju skup isprepletenih industrijskih sektora koji se temelje na znanju i koji se fokusiraju na stvaranje i iskorišćavanje intelektualnog vlasništva. UNESCO kulturne i kreativne industrije definiše kao

„sektor organizovanih aktivnosti čija je svrha proizvodnja ili reprodukcija, promocija, distribucija ili komercijalizacija roba, usluga ili aktivnosti kulturne, umjetničke prirode ili baštine“. Takođe, kreativne industrije predstavljaju se kao „industrije koje se zasnivaju na individualnoj kreativnosti, vještini i talentu i koje stvaranjem i korišćenjem intelektualnog vlasništva imaju potencijal za stvaranje bogatstva i zaposlenosti.

Svakako, unapređivanje i izgradnja „tvrdih“ infrastrukturna u kulturi služi kao osnova za uspostavljanje svih ostalih instrumenata i prepostavki za cjelishodno i efikasno djelovanje kulturnog sektora. Izgradnja ovih fizičkih infrastruktura najčešće predstavlja krunski preduslov sa kojeg možemo definisati niz drugih organizacionih instrumenata, koji se prevashodno tiču programiranja kulturnih sadržaja, ali i svih ostalih komplementarnih lanaca vrijednosti kulturne produkcije.

Prvi sprat – vajarska radionica

Drugi sprat – namjenjen za grafički dizajn i fotografiju

Kreativni hab u Baru osnovan je da bi odgovorio potrebama lokalnih kreativnih zajednica i njihovom osnaživanju, doprinio revalorizaciji izuzetno atraktivnog lokaliteta Starog grada Bara i afirmisao specifične teme koje lokalnoj zajednici mogu, u izvjesnoj mjeri, obezbjediti ekonomski benefite.

Stvaranje ovakvih prostora za rad je najbolji način povezivanja umjetnosti i biznisa. Njegovaćemo saradnju sa brojnim domaćim i stranim umjetnicima iz različitih oblasti kreativnog stvaranja i to je od izuzetnog značaja, jer daje dodatnu vrijednost našim projektima. Orijentisaćemo se i ka mladim ljudima, neafirmisanim umjetnicima koji tek grade komercijalnu karijeru, a mi ćemo im uključujući ih u naše projekte i na taj način pružiti podršku i obezbijedićemo im vidljivost. Radićemo sa konceptualnim umjetnicima, fotografima, muzičarima, slikarima... i trudićemo se da njihov talent ugradimo i povežemo sa našim idejama. Cilj nam je da skrenemo pažnju na te talentovane mlade ljudе i pomognemo im da, ako je moguće, svoje potencijale dalje razvijaju u našem okruženju.

PLANIRANI PROJEKTI ZA 2023. GODINU

- **IZRADA UNIKATNIH SUVENIRA**
- **RADIONICE ZA ODRASLE**

- **TRAGOM PUTOPISTA**
- **ART WEEKEND**
- **SLIKARSKA KOLONIJA "CREATIVE HUB 2023" BAR**
- **RADIONICE ZA DJECU**

Izrada unikatnih suvenira

Suveniri koji bi se izradjivali u Kreativnom hab-u bi bili uglavnom replike kulturno istorijskih spomenika, replike arheoloških iskopina sa područja Starog Bara i objekata koji predstavljaju simbole posjećenog mjesta.

U planu je izrada replike suvenira koji se mogu vidjeti na arheološkoj postavi u Arhiepiskopskoj palati u Starom gradu, što bi omogućilo kupcu da može da vidi original, a onda i kupi repliku suvenira. Suveniri bi imali i posebna pakovanja na kojima bi pisale pojedinosti o suveniru, a na poleđini bi se nalazila fotografija suvenira.

Izrada suvenira bi se vršila tokom čitave godine.

Radionice za odrasle

Kreativni hab predstavlja i sjajno mjesto koje objedinjuje ljude kreativnog duha, kako početnike tako i amatera ali i profesionalce kojima umjetnost i kreativnost teče kroz vene. Kroz mnoštvo kreativnih radionica, upoznavanje sa svijetom umjetnosti, modernim i klasičnim umjetničkim tehnikama i hobi zanatima. Rad sa glinom, svijet crtanja i slikanja, dekupaž tehnika, izrada suvenira, stari zanati, samo bi bile neke od radionica gdje bi svako mogao da pronađe sebe.

Tragom putopisa

Putopis je u širem značenju opšte kulturna, književna, vjersko-religiozna vrsta teksta u kojoj autor izlaže svoje putničko iskustvo. Njegov se razvoj može pratiti s jedne strane na opšte-kulturnom području s obzirom na istoriju putovanja, migracija i razmjene, trgovine, hodočašća, geografskih otkrića, antropoloških istraživanja, turizma, zatim političku i diplomatsku istoriju, a s druge strane na uže književnom, gdje se, uz spomenute smjernice, putopis unutar institucije književnosti kao odnosno prema književnim kriterijumima.

Upravo zahvaljujući projektu i predavanju na temu Tragom putopisa, nečiji doživljaji ljudi, predjela, kulture sa kojom se susreće, putopisac postaje i doživljaj slušalaca. Kroz oči putopisca sagledavamo prostranstva o kojim maštamo.

Projekat je planiran za maj mjesec 2023. godine.

Art weekend

Art Weekend je manifestacija čiji je cilj promocija i razvoj domaće savremene umjetničke scene.

Art Weekend, sada već tradicionalna manifestacija, u čijem je fokusu savremena umjetnost i podrazumijeva da se svakog vikenda u mjesecu junu publici predstave crnogorski umjetnici u atraktivnom prostoru ispred Palate 85 u Starom gradu Baru.

Želja nam je da iz godine u godinu promovišemo umjetnike iz različitih oblasti stvaralaštva, jer umjetnost kroz sve svoje oblike ima istu misao i svrhu, a na nama je da je prepoznamo i da sa njom rastemo.

Art weekend manifestacije koja okuplja talente našeg grada u jedinstvenom ambientu Starog grada, na otvorenoj sceni ispred Kreativnog haba.

Art Weekend je zamišljen kao događaj koji promoviše crnogorsku umjetničku scenu nekim inspirativnim tokovima, ali i boljem pozicioniranju umjetnosti jer smo sredina koja itekako ima šta da ponudi.

Svakog vikenda u junu mjesecu publici će se predstaviti umjetnički performans u prostoru ispred Palate 85 u Starom gradu Baru.

Slikarska-vajarska kolonija “CREATIVE HUB 2023.”

Treća barska slikarska kolonija biće organizovana u prostorijama Kreativnog hab-a u Starom Baru.

Slikarska kolonija je manifestacija likovno – umjetničkog stvaralaštva slikara iz zemlje i regionala, koji tokom sedmodnevnog kolektivnog života i rada, inspirisani i podstaknuti ambijentom u kojem borave, realizuju i popularizuju likovno stvaralaštvo.

Osnovni cilj kolonije je stvaranje umjetničkih djela, dalji razvoj kulture i umjetnosti u sredini koja ima bogatu umjetničku tradiciju, zatim, afirmaciju barskog kraja i prirodnih ljepota, njegovanje istorijskih i kulturnih veza i na kraju stvaranje fonda umjetničkih djela i stalne postavke kolonije.

Svaki od umjetnika (5 učesnika), predstaviće se sa dva rada po slobodnom izboru likovne tematike. Koncept organizatora likovne kolonije rezultira djelima koja tu ostaju i imaju trajnu vrijednost. Po završetku likovne kolonije biće priređena izložba ispred Palate 85 u Starom Baru, a do kraja godine ova izložba bi mogla obići i još nekoliko crnogorskih gradova. Kompletan projekat će se odvijati uz odgovarajuću katalošku i medijsku prezentaciju.

Radionice za djecu

Kreativne radionice za djecu bi bile organizovane od oktobra do novembra mjeseca 2023.godine.

Cilj ovih kreativnih radionica jeste da djeca koriste svoju maštu, kreativnost, volju i da pretoče svoje želje i zamisli u neko umjetničko djelo. Umjetnost kod djece je izuzetno važna, a u potrebama za stvaranje nečeg manje ili više korisnog za svakodnevni život će ih naučiti važnosti ličnog stvaralaštva i svojih mogućnosti. Zamisao je da kroz par radionica u domenu vajarstva, slikarstva i primijenjene umjetnosti, približimo djecu svijetu umjetnosti.

Na radionice se mogu odazvati djeca uzrasta od 6 do 16 godina.

* *
*

Za sledeću godinu se radi na izradi plana medijske promocije i prezentacije Kreativnog haba koja bi se pripremala kada budu poznati svi segmenti i učesnici programa, a aktivnosti uključuju medijske promocije učesnika i rada hab-a, kao i konstantno ažuriranje aktivnosti na društvenim mrežama.

Još jedna od aktivnosti za 2023. godinu jeste uspostavljanje saradnje sa srodnim centrima u Crnoj Gori i regionu.

Poznato je da je za sada jedino hab u Baru počeo sa radom ali u Crnoj Gori su napravljena još dva Kreativna haba i to u Kotoru i Šavniku. U tom slučaju inicirali bismo i umrežavanje svih hab-ova.

Početak rada hab-a u punom kapacitetu i na taj način testiranje njegovih funkcionalnosti i potencijala, svakako će ukazati i na mogućnosti proširivanja planiranih aktivnosti hab-a.

Svakako ne treba zaboraviti da je za realizaciju svih ovih projekata neophodno obezbjediti finansijska sredstva koja se odnose na tekuće obaveze, održavanje objekta, organizovanje slikarske i vajsarske kolonije, nabavka neophodnog materijala i opreme za kolonije i radionice (slikarska i vajsarska), troškovi ishrane učesnika umjetničkih rezidencija, organizovanje izložbi, honorari za predavače na radionicama itd.

* *
*

STARA MASLINA

Najstarije drvo u zemlji, i u ovom dijelu Evrope, nezamjenljivi je dio vizuelnog, ali i duhovnog identiteta Bara.

Zbog svojih prirodnih, morfoloških, ambijentalnih, estetskih i istorijskih vrijednosti, ovaj važan spomenik prirode proglašen je za prirodno dobro i stavljen je pod zaštitu države 1957. godine.

Od 2008. godine Opština Bar je ustupila Staru maslinu na Mirovici na upravljanje JU Kulturni centar Bar. To za nas predstavlja veliku obavezu pa će se, u okviru ukupne zaštite prostora oko Stare masline, i dalje raditi na uređenju kompletног prostora, a u cilju što bolje valorizacije. Centar će i u narednom periodu ostvarivati saradnju sa nadležnim institucijama i stručnim licima koja se brinu o primjeni adekvatnih agrotehničkih mjera zaštite Stare masline. Takođe, Centar će i u 2023. godini organizovati novu uspostavljanu manifestaciju "Javna berba Stare masline na Mirovici"

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI I KULTURNE MANIFESTACIJE

Bar je grad sa dugom i prepoznatljivom misijom u oblasti kulture. Tom imidžu doprinijeli su, ne samo konzistentno vođenje kulturne politike, već i kvalitet programa, sa posebnim akcentom na festivalske aktivnosti, koje su ga utemeljile na mapi značajnih kulturnih sredina.

U tom smislu, naša je obaveza da programe unapređujemo, da gradimo koncept koji je u interesu naših građana, ali i mnogobrojnih turističkih poslenika, obzirom na to da Bar predstavlja i izuzetno važnu turističku destinaciju.

Zato ćemo, imajući u vidu resurse grada i potrebe ove sredine, u 2023. godini nastaviti sa tradicionalnim kulturnim aktivnostima, koje su postale naše obilježje, unaprijediti kulturnu ponudu novim sadržajima, doprinositi daljoj prezentaciji i očuvanju bogatog kulturnog nasljeđa, ali i afirmaciji i promociji savremenih i aktuelnih tokova u umjetnosti.

Pri koncipiranju programa za 2023. godinu, imali smo u vidu, ne samo aktivnosti Kulturnog centra Bar, već i svih drugih subjekata, kulturnih poslenika i stvaralaca iz naše opštine koji se bave djelatnostima kulture, kao i njihove programe i projekte zasnovane na principima kvaliteta umjetničke produkcije.

Budući da je Kulturni centar jedina i jedinstvena institucija kulture u Baru, on će i ubuduće biti mjesto okupljanja kreativnog potencijala naše opštine.

U tom kontekstu, Planom rada Kulturnog centra obuhvaliti smo sve segmente kulture i stvaralaštva, kako to propisuju i naša osnivačka akta, ali i koncipirali cjelovit program, kojim će biti obuhvaćen najznačajniji dio ukupne kulturne ponude našeg grada.

FESTIVAL „BARSKI LJETOPIS“

Ljetnji festival će, tradicionalno, početi sredinom jula i trajati do kraja avgusta. Sastojaće se od večernje scene i pratećeg programa.

S obzirom na činjenicu da se od strane stručne javnosti “ Barski ljetopis”, tradicionalno ocijenjuje kao jedan od prestižnih festivala, selektorima predstoji veliki zadatak da takve kriterijume ispunim i u 36. izdanju. U svim segmentima programa će se stremiti ka produkcijama „A“ kategorije, uz poseban osvrt na ambiciju uprave Festivala da što je više moguće pomiri ukus stručne javnosti sa ukusom publike.

Ambicije su da i sljedeće godine Festival iznjedri sopstvenu pozorišnu produkciju samostalno ili u koprodukciji sa nekim renomoranim pozorištem u zemlji ili regionu.

Festival će uložiti dio sredstava i u promociju prethodnih produkcija, odnosno njihova učešća na festivalima i turneje po regionu.

MEĐUNARODNI FESTIVAL DJEČJEG STVARALAŠTVA I STVARALAŠTVA ZA DJECU „SUSRETI POD STAROM MASLINOM“

Na Međunarodnom festivalu dječjeg stvaralaštva i stvaralaštva za djecu „Susreti pod Starom Maslinom“, koji se od 1987. godine tradicionalno održava, a posvećen je djetinjstvu Svijeta, pored učešća djece osnovnoškolskog uzrasta na likovnom i literarnom konkursu naslovljenom „*Stara maslina iz Bara u vrtovima čovječanstva*“, aktivni učesnici će biti i poznati dječiji pisci iz zemlje i regiona.

Prema programskom konceptu, manifestacija je takmičarskog karaktera, pa stručni žiriji, formirani za svaki programske segment, selektuju i nagrađuju najbolje dječije radove, dok se odabranom piscu - laureatu, dodjeljuje NAGRADA „STARA MASLINA“, za doprinos ukupnom stvaralaštvu za djecu i mlade.

Mišljenje je da su „Susreti pod Starom maslinom“ jedan od najljepših festivala za djecu u regionu, što najbolje potvrđuje svake godine nebrojena pošta likovnih i literarnih radova prispjelih na konkurs, kao i Pjesnički park, sa mladim maslinama, posađenih rukom, svakog ponaosob, laureata.

Polazeći od tematskog fokusa Susreta, kao i kulturno-turističkih resursa Bara, organizacijom i realizacijom ovog Festivala u mnogome se doprinosi boljem socio-kulturološkom pozicioniranju grada i njegove turističke ponude. Razlozi za to su u činjenici da je ovo jedini utemeljeni Festival u Crnoj Gori namijenjen literarnom i

likovnom stvaralaštvu najmlađe populacije i da je posvećen Staroj maslini, jednom od najznačajnijih spomenika kulture grada Bara.

PJESNIČKI PARK

U parku maslina, na Pjesničkom kamenu, kultnom prostoru pored Doma revolucije, uklesaće se ime novog laureata Festivala za djecu i dječje stvaralaštvo »Susreti pod Starom maslinom«.

Zasad maslina, koji je nastao kao rezultat tradicije da svaki laureat ovog Festivala posadi maslinu, obogatiće se još jednim mladim stablom. Ovaj neobičan spoj tradicije, lijepo umjetnosti, poruke mira i mediteranskog duha, koji u sebi pohranjuje pjesnički park, pravo je mjesto za održavanje književnih večeri i drugih tematskih performansa, što je razlog više da se adekvatno uredi i oplemeni.

MANIFESTACIJA „U IME CRVENE KOŠULJE“

Manifestacija „U ime crvene košulje“, koju Kulturni centar organizuje 6. jula na sceni u Starom gradu, zajedno sa Udruženjem boraca NOR-a i antifašista, predstavlja poseban događaj za sve Barane i njihove goste. Ova manifestacija je tužna i uzvišena priča o žrtvovanju jedne mladosti na oltar slobode i pravde, o mladićima i djevojkama sve tri vjere koji su zajedno, zbog svojih crvenih snova i crvenih košulja, otišli u legendu, kao zalog slobodi i miru.

* *
*

U cilju potpune iskorišćenosti kapaciteta, Centar će u 2023. godini posebnu pažnju pokloniti programu valorizacije kulturne baštine u turističke svrhe. Osnov za to nije samo u izuzetno vrijednim i jedinstvenim ostacima materijalne kulture, koje su na našem prostoru ostavile brojne civilizacije, već i u sve aktuelnijim zahtjevima turističkih poslenika za ovom vrstom informacija. Jer, kulturni turizam je jedan od veoma važnih segmenata kulturno-turističke ponude svake zajednice koja slovi za atraktivnu turističku destinaciju, a grad Bar to jeste.

U tom smislu, spomeničko nasljeđe Bara, koje je Centru povjereni na čuvanje i zaštitu, u 2023. godini biće pod posebnim programom revalorizacije, kako bi doprinijelo široj popularizaciji i afirmaciji naslijeđenih i autentičnih vrijednosti ovog kraja. To se, prije svega, odnosi na: Staru maslinu na Mirovici, urbani kompleks Starog grada Bara, srednjovjekovne manastire, Dvorski kompleks na Topolici...

U cilju realizacije ovog programskog zadatka, Centar će u 2023. godini raditi na:

- Unapređenju jedinstvenog informacionog sistema koji bi obezbijedio objedinjenu i kvalitetnu prezentaciju kulturno-istorijskih spomenika barske opštine;
- Izradi programa kulturno-turističke ponude i pripremi ugovora sa zainteresovanim agencijama, zastupljenim na crnogorskom tržištu, o korišćenju tih kapaciteta i usluga Centra;
- Animiranju osnovnoškolske i srednjoškolske populacije organizovanjem jednodnevnih izleta (posjeta muzejima, galerijama, festivalima i manifestacijama i ostalim kulturnim dešavanjima);
- Animiranju turista - gostiju barskih hotela za jednodnevne izlete na lokacije koje predstavljaju spomeničko nasljeđe Bara;
- Animiranju diplomatskih i konzularnih predstavnštava u Crnoj Gori, dostavljanjem promotivnog materijala, kao i našim ambasadama i predstavništvima u svijetu;

Na kraju, vrijedi naglasiti da će JU Kulturni centar Bar posebnu šansu pružiti mladim umjetnicima i stvaraocima različitog profila, jer smatramo da njihov doprinos razvoju kulture našeg grada može biti i te kako dragocjen.

Takođe, Centar će i u ovoj godini nastaviti da pruža stručnu i tehničku pomoć NVO koje organizuju različite manifestacije, čiji je pokrovitelj Opština Bar.

Osnovni koncept Programa JU Kulturni centar Bar sadrži poziv svim poslenicima kulture da se svojim znanjem, umijećem i iskustvom uključe u razvoj kulture u našem gradu, čime ćemo svi zajedno doprinijeti njegovom ukupnom ubrzanim razvoju.

FINANSIJSKI PLAN ZA 2023. GODINU

JU Kulturni centar Bar se finansira sredstvima koja:

1. Objebuje Osnivač;
2. Ostvari kao sopstveni prihod;
3. Stiče putem sponzorstva, donatorstva i drugim načinom sticanja sredstava a u skladu sa Zakonom.

Nadzor nad finansijskim poslovanjem i namjenskim korišćenjem budžetskih sredstava vrši Osnivač.

*Izvještaj je rađen bez decimalnog zareza

	Plan za 2022.	Plan za 2023.	Index 23/22
UKUPAN PRIHOD	1,308,208	1,496,404	1.14
UKUPAN RASHOD	1,308,208	1,496,404	1.14
RASHODI (A+B+C+D)	1,297,708	1,484,304	1.14
OPREMA (E)	10,500	12,100	1.15

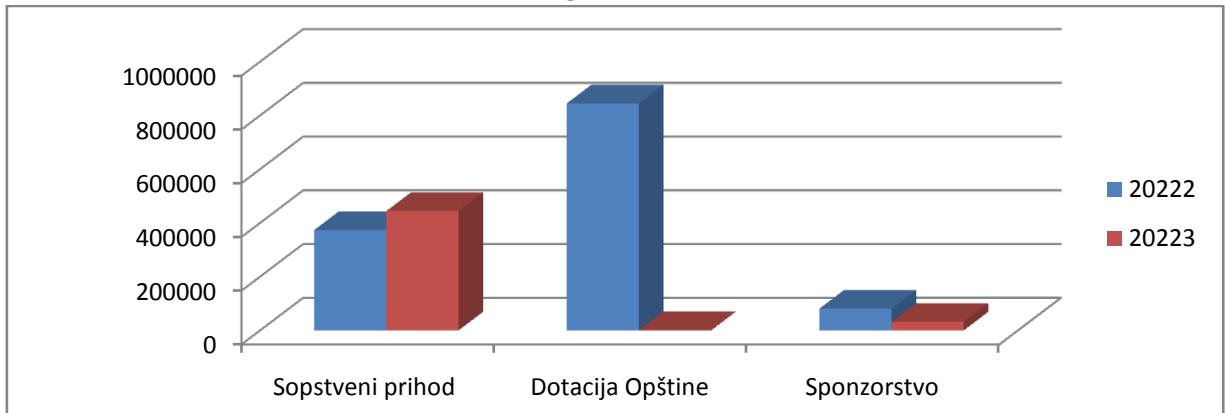
PRIHOD

Ukupni planirani prihodi za 2023. godinu iznose **€1.496.404** u odnosu na 2022. godinu su povećani za 14%.

JU "Kulturni centar" - PRIHODI		Plan za 2022.	Plan za 2023.	Index 4/3
1	2	3	4	5
	SOPSTVENI PRIHOD	382,208	444,404	1.16
1	Prihod od ulaznica za pozorišne predstave	12,000	15,000	1.25
	Prihod od ulaznica za filmske predstave	15,000	25,000	1.67
	Prihod od ulaznica i rekl.materijala Zavičajni muzej	5,540	8,000	1.44
	Prihod od ulaznica i rekl. mater. Stari grad	152,441	190,000	1.25
	Prihod od ulaznica i rekl. mat. Stara maslina	22,810	23,000	1.01
	Prihod od parking prostora	33,000	35,000	1.06
	Prihod od kamata	415	415	1.00
	Zakup poslovnih prostorija	95,922	97,722	1.02
	Prihod od jednodnevnih zakupa sale	180	180	1.00
	Prihod od članarine Biblioteka	3,300	3,300	1.00
	Prihodi obaveze prefakturisane zakupcima	32,400	37,587	1.16
	Prihod od refundacije lica sa invaliditetom	9,200	9,200	1.00
	OPŠTINA BAR	845,000	1,020,000	1.21
	Redovna djelatnost	560,000	580,000	1.04
	Donacija za projekte Ministarstva	50,000	155,000	3.10
	Barski ljetopis	200,000	250,000	1.25
	Međunarodni TV festival	35,000	35,000	1.00
	SPONZORSTVO/SUFINANSIRANJE	81,000	32,000	0.40

Projekti	Ministarstvo kulture - Sari grad	16,000	-	-
Opština od Min.kulture za Barski		30,000	-	-
Ministarstvo kulture za Hab u Starom gradu		25,000	-	-
TO Bar za projekte očuvanje kulturne baštine		-	32,000	-
TO Bar za Barski ljetopis		5,000	-	-
Ostala sponzorstva Barski ljetopis		5,000	-	-
UKUPNO:		1,308,208	1,496,404	1.14

Tabelarni prikaz planiranih prihoda za 2023. godinu u odnosu na planirane prihode za 2022. godinu.

JU Kulturni centar planira ostvarenje prihoda po sledećim stavkama:

Sopstveni prihod iznosi €444,404,00 u strukturi ukupno planiranih prihoda učestvuju sa 29,70%. U odnosu na plan za 2022. godinu povećan je za 16%.

Dotacija Opštine Bar iznosi €1,020,00 čini 68,16% ukupno planiranih prihoda, a u odnosu na plan za 2022. godinu povećani su za 21%.

Sponzorstvo iznosi €32.000,00 u strukturi ukupno planiranih prihoda učestvuje sa 2,14%.

RASHOD

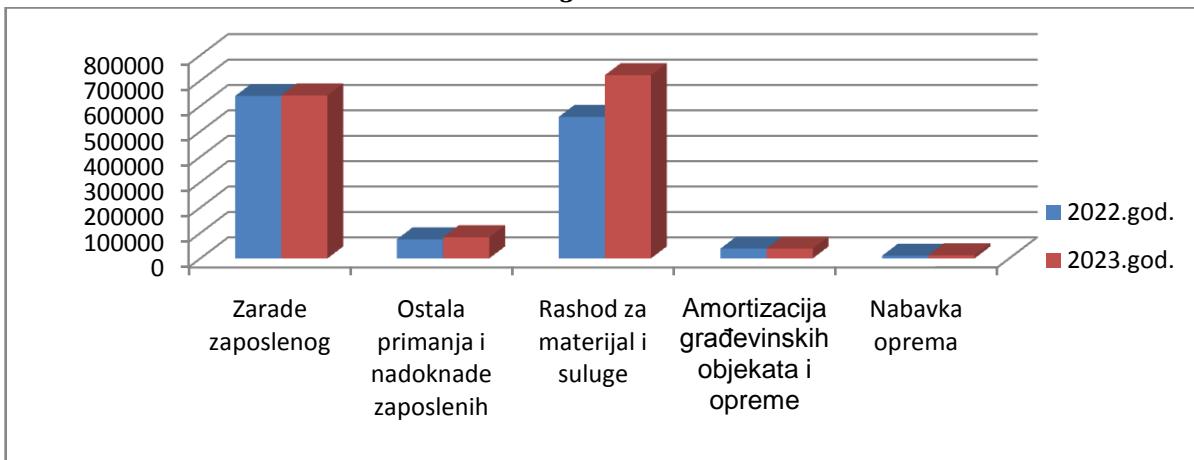
Ukupni planirani rashodi iznose **€1.496,404** u odnosu na planirane za 2022. godinu povećani su za 14%.

JU "Kulturni centar" - RASHODI		Plan za 2022.	Plan za 2023.	Index4/3
1	2	3	4	5
A	ZARADE ZAPOSLENIH	639,188	641,775	1.00

	Zarade za redovni rad-BLD sa startnim dijelom	564,165	585,389	1.04
	Doprinosi na teret poslodavca	69,857	40,537	0.58
	Ostali lični rahodi- Upravni odbor	5,166	15,849	3.07
B	OSTALA PRIMANJA I NADOKNADE ZAPOSLENIH	74,914	83,137	1.11
	Ostala lična primanja	5,714	5,714	1.00
	Otpremnina za odlazak u penziju	0	0	0.00
	Ugovor o djelu i autorski honorar	9,450	17,673	1.87
	Angažovani zaposleni preko agencije za zapošljavanje	59,300	59,300	1.00
	Nadoknade za službeno putovanja	450	450	1.00
C	RASHODI ZA MATERIJAL I USLUGE	545,406	721,192	1.32
	Kancelarijski materijal	3,690	3,690	1.00
	Potrošni materijal	7,110	18,000	2.53
	Trošak nabavne vrijednosti prodate robe	5,810	5,000	0.86
	Gorivo	2,500	3,000	1.20
	Lož ulje	900	7,300	8.11
	Električna energija	45,900	70,800	1.54
	Voda	12,900	14,500	1.12
	Trošak transportnih usluga	720	720	1.00
	Registracija vozila	600	600	1.00
	Troškovi seminara i stručnih savjeta	1,350	2,646	1.96
	Troškovi mobilne i fiksne telefonije	2,880	2,900	1.01
	Trošak poštarine	1,324	200	0.15
	Osiguranje zaposlenih	3,510	3,510	1.00
	Osiguranje imovine	3,300	3,300	1.00
	Komunalne usluge - odvod smeća	6,000	6,000	1.00
	Troškovi održavanja stalnih sredstava	22,239	23,000	1.03
	Bankarske usluge	2,250	2,800	1.24
	Troškovi članarine poslovnih udruženja	80	1,500	18.75
	Štampanje promotivnog matererijala	3,960	5,000	1.26
	Porezi koji terete troškove	500	500	1.00
	Troškovi oglasa i reklama	630	4,000	6.35
	Adm. tekse, sudski troškovi	860	860	1.00
	Reprezentacija	5,400	8,000	1.48
	Ostali troškovi poslovanja	12,966	12,966	1.00
	Izdavačka djelatnost	400	400	1.00
	Trošak po projektima	67,000	154,900	2.31
	Festivalske i programske aktivnosti	55,627	50,100	0.90
	Međunarodni TV festival	35,000	35,000	1.00
	Barski ljetopis - Direktni trošak	240,000	280,000	1.17
D	AMORTIZACIJA OSNOVNIH SREDSTAVA	38,200	38,200	1.00
	AMORTIZACIJA OSNOVNIH SREDSTAVA	38,200	38,200	1.00
	UKUPNO A+B+C+D	1,297,708	1,484,304	1.14
E	OPREMA	10,500	12,100	0.87
	Oprema	10,500	12,100	-

UKUPNO RASHODI (A+B+C+D+E):	1,308,208	1,496,404	1.14
------------------------------------	------------------	------------------	-------------

Tabelarni prikaz planiranih rashoda za 2023. godinu u odnosu na planirane rashode za 2022. godinu

Izdaci za zarade zaposlenih i Upravni odbor iznose **€641,775** planirani su za 62 radnika i 5 članova Upravnog odbora. U strukturi ukupno planiranih rashoda učestvuju sa 42,89%.

Ostala lična primanja i nadoknade iznose **€83,137,00** čine 5,56% ukupnih planiranih troškova. U odnosu na plan za 2022.godinu povećan je za 11% i to zbog povećanja angažovanja lica za festivalske-programske aktivnosti i stručnih lica za redovne aktivnosti.

Rashod za materijali i sluge iznosi **€721.192,00** u strukturi ukupno planiranih rashoda učestvuju sa 48,20% u odnosu na plan 2022. godine povećani su za 32%.

Trošak amortizacije osnovnih sredstava iznose **€38,200** i čine 2,55%. ukupno planiranih rashoda.

Nabavka opreme je planirana u iznosu od **€12,100** i čine 0,80% ukupnih planiranih rashoda.